

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 frt, félre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

Németh Ödön.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség: Szent-István-utca 5.

Kiadóhivatal: Szammer Imre könyvnyomdája.

Hausse-konzorcium.

(K. Ö.) A gabonaüzletben változás állott be. Az eddigi lanyha irányzat váltotta fel. A fogyasztás kilépett tartózkodó álláspontjából s nagyobb vásárlási kedvet mutat, de ez a körülmény nem képes a vidéki nagyobb eladókat — termelőket és kereskedőket arra bírni, hogy a készáru tudadjanak. A májusi gabonaárak szinte észrevétlenül súlyedtek a mai nivóra, mikor a vidéki piacokon már csak hét és fél forintot adnak jó minőségű buzáért. És tudja az ég, hogy az áresés hol állapodik meg, ha a spekuláció nem lenne kénytelen önmagát korrigálni, csak azért, hogy tovább élhessen. Hausse-konzorcium alakulásáról keringenek a hírek, mely konzorcium, még mielőtt konkrét alakot öltött volna, már is kedvezően hat az ár-alakulásra.

A tőzsdeintézmény s főleg a differenciális játék pártolói most nagyra vannak ezzel a kis áremelkedéssel s azt mondják, hogy ime a differenciális játék árkiegyenlítő hatása, mert amint vannak a tőzsdén baissesisták, úgy vannak hausseisták is, az árakat tehát egyoldaluan sem felverni, sem lenyomni nem lehet. A két ellenfélnek a küzdelme alapját képezi az árkiegyenlítésnek.

A spekulációnak ez a logikusnak látszó védőbeszéde üres szólamnál semmi egyéb. Mert nagy különbség van e kettő

között, árnyomásra és áremelkedésre spekulálni. A hivatalos börzeánerék kilenczvenkilenc százaléka baissesista. A tőzsdén a baissépárt a nagyhatalom. Aki tehát a tőzsdére megy játszani, az önkénytelenül is csatlakozik a hatalomhoz, mert csak így remélheti, hogy az arbitrás utján hasznót rakhathat zsebre.

Ennek igazolására elég, ha felhozzuk a tavalyi eseményeket. Rendes viszonyok között mindig a hivatalos börzeánerék a nyertesek, mivel a baissespekuláció megy, mint a karikacsapás és a játék árát megfizeti a tőzsdékörön hívül szerencsét próbáló játékos közönség. Tavaly megfordult a kocka. A börzeánerék mint rendesen baissere spekuláltak, a gazdaspekulánsok haussesták és gazdák nyertek. Nyertek, mert a viszonyok vas ereje legyűrte a tőzsde mahinációját, de csakis azért. Persze, hogy a tőzsde ebből is hasznót akart kovácsolni magának, csalogatván sajtója utján a gazdákat a börzére, hol oly nagy hasznót lehet zsebre vágni.

A baissé-pártnak szolgálatában áll továbbá a sajtónak legnagyobb része, mely az árnyomást előkészítő, nem áll hivatalos konzuli jelentéseket meghamisítani, mint azt tavaly a pózeni orosz konzul természetesen tette. Szolgálatában áll továbbá a tengerentúli természetesen megbízhatatlansága, mely a látható készletek ellenőrzésének ugyszólván lehetetlenségével egyetemben azt eredményezi, hogy

a baisse, amint azelőtt a tulprodukczió, úgy most a kielégítő termésekről szárnnyra kelt hírekkel sikerrel operálhat.

Az árak emelkedésére spekulálóknak ellenben nem állanak rendelkezésre az efféle segédeszközök — az egy igazság kivételével. Dehát az igazság a börze életében oly csekély szerepet játszik, hogy az erre való hivatkozást a börze körében megmosolyogják. A hausse csakis az igazság alapján effektuálható. Mert nincsen a világon az a hausse-konzorcium, mely sikerrel operálhatna, ha a baisse-pártnak elég fedezet állana rendelkezésére. Hogy a baisse a hausse feltételeit ellensúlyozni igyekszik, az már a tőzsdének a gazdasztályokkal szemben elfoglalt ellenséges indulatából is következik. A gazdasztályoknak ugyanis ha nem is mindig, de sokszor tetemes hasznuk van a hausse-mozgalmakból. Ha szeretnek hivatkozni Leiter konnerjére, úgy csak azt akarjuk megjegyezni, hogy Leiter hausseának meg volt az az alapja, hogy tényleg nem tett semmi s hogy bizony Leiter nyakán maradt volna összes készlete, ha az ehez világ arra rá nem szorult volna.

Az emelkedő irányzatban tehát nem látunk mást, mint a tényleges terméseredmény alapján kifejlődő üzletmenet kezdetét. Ennek a nagymérvű áresésnek nem is lett volna szabad megtörténnie, valaminthogy az meg sem történt volna, ha nincs differenciális játék. Eklatáns példa

Erzsébet királyné életéből.

— A „Fejérmegyei Napló“ tárczája. —

Herkulesfürdőn a Ferencz-József udvar átellenében van az Erzsébet-villa, a melyben Erzsébet királyné 1887. ápril 4-től május 13-ig lakott. Kisérétében volt báró Nopcsa főudvarmester, Majláth grófnő és csekély számú szolgaszemélyzet. A tavasz ebből az évből bámulatos szép volt s a királyné a napsugaras időt arra használta, hogy kirándulásokat tett az erdős hegyek közé. Különösen az a kilátás tetszett neki, a melyet most Erzsébet-magaslatnak neveznek. Egy napon kedvelt pihenője mellett találták a következő költeményt, melynek szerzőségét neki tulajdonítják:

„A világon változást szenved minden,
Azért hűséget ne keress a földön;
Csak te vagy örökké igaz s való
Természet, bübájdoban elragadó!
Ah! beh boldog, a ki téged imád!
Csalódásnak keble helyt nem ad.
Tartós hűségédért vedd cserébe —
Hő bámulatomat mindörökké.“

A bécsi lap közli a vers német fordítását is. Hozzáteszi még, hogy a magyar költeményt ezerruzával írta a felséges asszony. A kézirat több kézen át vándorolt, míg végre eljutott az akkori fiúdobérlőhöz, Tatarszkyhoz, a kinek családja még ma is kegyelettel őrzi a magyar királyné magyar költeményét.

Igen érdekes esetet említ királynénk életéből egy londoni lap, mely Olaszországban részben Monzában, részben Milanóban történt. (Itt évvel ezelőtt a lap egyik tudósítóját Olaszországba küldötte. Többek közt azzal is megbizva ezt, hogy a mozaí királyi kastélyt írja le. Egyik sétája alkalmából a tudósító az egyik mozaí antikvar-kereskedő kirakata előtt megállt, de alig négy-öt perc múlva kilépett a tulajdonos és felszólította a távozásra, mivel a boltban levő hölgy nem akarja, hogy megfigyeljék és üldözzék. Polgári ruhába öltözött: deaktívnek tartotta az előkelő hölgy, a ki nem volt más, mint Erzsébet királyné. A tudósító beküldte a névjegyet a felséges asszonynak s ezzel távozott. Másnap az utcán találkozott Erzsébet királynéval, s ki akarta kerülni, de a királyné magához intette s bocsánatot kért tőle az előző napi kelemetlenségért, a mit az antikvarus boltja előtt okozott neki.

Másnap a tudósító Milanóban jár s késő este egy kis vendéglőbe tért be vacsorára, de alig hogy letelepedett egy kis asztalhoz, észreveszi, hogy a szomszéd asztalnál Erzsébet királyné ül minden kíséret nélkül. Igen érdekes jelenet következett ezután. Scaletti, a pincér, a ki igen családias módon bánt a vendégekkel, elmondja a hölgynek:

— Nagysád csak nem jött ide vacsorázni, hisz már késő van s jó ételt kapni már nem lehet.

— De éhes vagyok — felelte a királyné — hozzon valami ennivalót!

Scaletti sietve ment a konyhába s azzal

a hírrel jött vissza, hogy egy adag étel van már csak, de nagyon pompás, kitünő falat, csak az a baj, hogy drága s tíz percet várni kell míg kész lesz.

A királyné, a kit ez a dolog már igen mulattatótt, mosolyogva kérdezte:

— És mi az ára ennek a különös ételnek?

— Nyolczvan cseztizmi — modja galdalmas arczal a pincér, mire egy hangos kacaj volt a válasz. Semmi nevetni való sincs ezen, — folytatta Scaletti — mert csak egy marék rizsről és tengeri pókról van szó ami a tulajdonosnak csak 10 cseztizimjébe kerül. Ezért csak féporcziót tanácsolok nagysádnak, de ha úgy akarja, hozok egy egészet, de fontolja meg jól: 80 cseztizimi! Különben hoztam olajbogyót, kolbászt, szardiniát is éhsége csillapítására.

A tudósító oly mélyen beletemetkezett egy újságba, mintha kívülről akarná megtanulni, csak valahogy észre ne vegye a királyné, de ez mégis észrevette, s bájos mosolylyal mondta:

— Ah, monsieur le journaliste, ceci n'est pas, pour la „Pall Mall Gazette!“

1896-iki hadjárát ideje alatt a királyné Ferenczy Ida által egy tápió-szelei öreg vak cigány asszonynak, kinek fia egyik csatában súlyosan megsebesült, levelet íratott, mely a királyné nemes szívének megható jelét mutatja. A levél a következő:

„Buda, jul. 17. 1866. Jó asszony! Ó Fel-sége Erzsébet császárné és királyné Bécsben

erre a német gabonapiacz, mely differenciális játék hiányában alig érezte meg Leiter spekulációjának hatását, mely végeredményében, anélkül hogy hasznot hozott volna az európai gazdáknak, a fogyasztó közönség megmérhetetlen kizsákmányolására vezetett.

Hiszük, hogy a gazda az eddiginél jobb árakon fogja értékesíthetni gabonáját, de azt nem a haszse-konzorciumnak fogjuk köszönni, hanem a kereslet és kínálat természetes költeményeinek, melytől a hausse, ha nincs is távol, mint baisse, de azért mind a kettő károsan befolyásolja a reális üzlet menetét. Részünk nekünk egyikben sincsen.

POLITIKAI HIREK.

— A katolikus autonómia előkészítő kongresszus által kiküldött bizottság tegnap délután Szapáry Gyula gróf elnökletével 4 órákor ülést tartott a főrendiház földszinti bizottsági termében. Az ülésen Hornig Károly báró veszprémi püspök kivételével minden bizottsági tag részt vett. A bizottság a tegnapi nappal megkezdte az elaboratum részletes tárgyalását, s letárgyalta azt a fejezetet, a mely az általános részt magában foglalja. Rövid vita után már tegnap teljes egyöntetűségi jött létre s így a tárgyalás az elaboratum felett, melyet Szapáry Gyula gróf közreműködésével Horváthy Gyula bizottsági jegyző szerkesztett, valószínűleg simán fog lefolyni, amennyiben Zichy Nándor gróf azt a kijelentést tette, hogy dacára annak, hogy neki bizonyos elvi kérdéseket illetően más nézetei vannak, mégis csatlakozik Szapáry elaboratumához. Ilyformán a bizottság élénken megvitatta ugyan a kérdéseket, de az elaboratumot, mely az 1872-es elaboratumot is jórészt felöleli, inkább csak stiláris módosításokat eszközöl. A 9-es bizottság a jövő hét végén befejezi működését, úgy, hogy a 27-es bizottság november hónapban már a

a kórházban járt meglátogatni a sebesült katonákat s azok között találta önként fiát, Józsefet, nagy sebhely a jobb karján. Az orvos kinyilatkoztatta, hogy le kell vágni a karját, de ő nem egyezett bele, tehát ő Felsőge is batorította, sőt kérte, míg végre ráhatározta magát, másnapra. Ő Felsőge másnap ismét meglátogatta, de a karja még meg volt, az orvos pedig kinyilatkoztatta, hogy ha még ma sem engedni levágni, úgy meghal. József beleegyezett, de kérte a Császárnét, hogy maradjon mellette akkor bátrabb lesz és ő Felsőge kegyes jó szívével fogva nem tudott ellenállni a kérésnek s csak akkor ment ki, midőn már elaludt az orvosokra bízva, kik ígérték, hogy nem lesz veszély. De amint vége volt a műtétnek, ő Felsőge ismét visszament s mire József felbredt, már az ágyánál ült. — Megigértte egyidejűleg, hogy 14 nap múlva saját kórházába Laxenburgba viteti, hol igen jó dolga lesz, mert ott csak tiszták vannak, ő csak maga lesz egy magyar bakával, s a legjobb ellátásban fog részesülni. Ha pedig már egészen jó lesz, haza mehet önhöz, asszonyom, s mivel fél karja van és dolgozni nem képes, ő Felsőge kegyeskedett megigérni, hogy míg él, eltartja, ő Felsőge kérdezte, van-e családja? — Mire József azt mondta: csak egy öreg világtalan anyja van, kit igen szeret. — Ez megtetszett a Felsőges királynénak, hogy oly jó fia, s azért küld önként 10 forintot, mert jól tudja, hogy irni nem lát, így irathat a fiának, ki azt igen várja. — En is kérem önt, jó asszony! irasson melóbb, hogyan érzi magát és hogyan megyen dolga. — A fia miatt nyugodt lehet, mert sohasem volt olyan jó dolga, mint most. Ő oly szeren-

kész elaboratumot kapja kézhez s úgy kezdi meg tanácskozásait. A 9-es bizottság ma délután 4 órákor folytatja tanácskozásait. Vasárnap, hétfőn és kedden nem tart ülést, szerdán azonban folytatja s e hét végén befejezi az elaboratum tárgyalását.

— A földmívelési miniszterium 1897. évi működéséről szóló jelentést tegnap mutatta be a Háznak a földmívelési miniszter. Szokatlanul korán vesszük kézhez az évi jelentést, melyet nemcsak a multhoz képest korai megjelenése tesz nevezetessé, de azon körülmény is, hogy ez a földmívelési miniszterium utolsó önálló jelentése, a mennyiben az 1897. évi XXXV. t. cz. rendelkezése folytán a jövő évtől kezdődőleg az összes miniszteriumok működéséről egy összefoglaló jelentésben a m. kir. központi statisztikai hivatal fog beszámolni. A mult évi működéséről szóló jelentés címét tulajdonképp e vaskos kötet nem helyesen hordja, a mennyiben visszamenőleg 1889-ig, tehát a földmívelésügyi miniszterium önálló szervezése idejéig enged visszapiantást, a mely szívesen fogadja becses forrásmunkának ígérkezik a munkát. Amint áttekintést nyerhetünk a terjedelmes anyag felett, módját eljűk, hogy azzal behatóan foglalkozunk lapunk hasábjain, a mi mindenestre könynyebb feladatnak kínálkozik, mintha annak elősorolásába bocsájtoznánk, a mit a földmívelési miniszteriumunk nyolcz éves fennállása óta megtenni elmulasztott.

— A választások tisztasága. Apponyi Albert gróf a tavaszon interpellációt intézett a belügyi kormányhoz a választási reform elmaradása miatt. Szilágyi elnök a Ház tegnapi ülésén bejelentette, hogy e régi interpellációra a feleletet a szeptember 26-iki, hétfői ülésen meg Percel miniszter. Azok, a kik azt várták, hogy ezen az ülésen Apponyi és a kormány közt nagybujfajta leszámolás fog történni, csalódtak, mert a nemzeti párt vezérének meg nem változtatható régiebb diszpozíciói éppen hétfőn távol tartják Budapesttől.

— Bánffy és a községi jegyzők. Báró Bánffy Dezső miniszterelnök a képviselőházban tegnap délután fogadta az országos központi jegyző-egyesület küldöttségét, melyet kedvelt híve, Papp Géza országgyűlési képviselő vezetett elébe. A küldöttség élén Kuncze Imre elnökkel, Szegedi Albert és Jamriszka Lajos alelnökkel — ez utóbbi nevét mintha holmi választási visszaélésekkel kapcsolatban olvastuk volna —

csében részesült, melyet ezrek irigyelnek töle s ha egészen felgyógyul, haza megy és ünt is el fogja tartani. Irasson melóbb s a levelet nekem cizmetesse, én fogom ő Felsőgeinek átadni, ki azt ígerte szerint Józsefnek fogja kezéhez jutatni. — Jó napot kíván Ferenczy Ida, ő Felsőge Erzsébet császárné magyar olvasó hölgye.*

Az 1866-iki hadjárat alatt, a július 3-iki szerencsétlen kimeneteli döntő ütközet után az osztrák kormány Magyarországra vonult vissza s a királyné a trónörökösrel Budára menekült. Itt tartózkodása alatt ideje legnagyobb részét sebesültek látogatásával és vizsgáztatásával töltötte. Megérkezése után azonnal a Ludoviceumba kocsizott, a hol minden egyes sebesült hgyvételéről kérdezősködött. A királyné egy sebesült magyar bakától azt kérdezte, vajjon meggyógyulása után visszamegy-e a hadsereghez. A megszólitott erőteljes hangon azt felelte, hogy alig várja, hogy visszamehessen, mert azt nem csak esküje, hanem becsülete is kívánja. A királyné jóságosan mosolygott és gazdagon megajándékozta a sebesültet.

A királyné kocsija előtt és után e látogatók alkalmával nem ment semmi kíséret s még a lovas városi hajduk is hiányoztak s így megtörtént, hogy nem egy utcai gyerek kapaszkodott a cizra udvari hintó bakjára; sőt egy a vakmerőbbek közül, hogy a királynét jobban láthassa, a kocsii lépcsőjére állott. Udvárhölgye el akarta távolítani, de a királyné mosolyogva intett, hogy a gyermek kedvtelését ne zavarja.*

Jusskay Bálint főjegyzőből és László Béla pénztárnokból állott. A deputáció különben a közgazgatási tisztviselők vasuti jegykedvezményének a jegyzőkre való kiterjesztéséhez kérelmezte a kormányelnök pártfogását. A küldöttség szónoka, Kuncze Imre, beszédében keserű igazsággal a közkormányzat „páriának” nevezte a jegyzői kart, mert szerintük is ez a kormányzat, mikor elvonva a községi és körjegyzőket nemes feladatuk teljesítésétől s egyszerű korteszűzkökre tette meg őket, csakugyan ilyen páriákat alkotott belőlük, a kiktől még a szabad meggyőződés nyilvánítását is elkobozta. Bánffy miniszterelnök az ő szokott nagy mondásával jelentette ki a küldötteknek, hogy a közgazgatási reformot legközelebb minden módon meg akarja valósítani s ezzel kapcsolatban a „páriákból” is rendes állami alkalmazottakat csinál — ha lehet s ha nem lehet — úgy mond annak nem ő az oka, hanem azok, a kik mindent megobstruálnak. — Ime, ismét előtérbe lép az a miniszterelnök, a ki a saját gyámoltalan tehetetlenségét, ismét az ellenzékre irányított ráfogásokkal igyekszik takargatni. Hát melyik az az ellenzék, a mely eddig mindent megobstruált a magyar törvényhozában? És hol van az az ellenzék, mely a súlyos viszonyok közt élő s kötelességét teljesítő jegyzői kar anyagi jobblétét nem óhajtán? Erre felaján meg a miniszterelnök ur, ne pedig ravasz célzattal s hozzá még változásokkal gyanusítsa meg a magyar parlamentnek azt a kötelesség-hű ellenzékét, mely igenis utjában áll Bánffy ur nemzeti jogokat feladó politikájának, de mindig készen van arra, hogy a jogos és méltányos óhajok teljesüljenek.

— Az osztrák helyzet. A Reichsrath összeülését mindenféle válság hírek előzik meg. Valamennyi közt legjobban tartja magát Baernreuther kereskedelmi miniszter lemondásának híre. Azt mondják, hogy Baernreuther abban az esetben, ha a Reichsrath munkaképtelensége miatt kénytelen lesz tevékenységét megszüntetni, meg fog válni állásától. Már utódját is emlegetik; némelyek szerint Milevszki lengyel képviselő, mások szerint Auersperg Lipót gróf helytartósági tanácsos lesz az új kereskedelemügyi miniszter. A jobboldal végrehajtó bizottsága tegnap délután egy órákor ülést tartott, a melyen az összes pártelnökök s a Ház elnökei részt vettek. A bizottság három óráig tanácskozott. Délután öt órákor összeült a jobboldal parlamenti bizottsága; tanácskozásában Thun gróf miniszterelnök is részt vett. A tanácskozás

Minden magyar ember tudja, hogy a királyé az egész német népre való felelőssége. Deák Ferencnek legbüszgőbb pártfogója és bizvást mondhatni, — munkatársa maga Erzsébet királyasszony volt. Nagy neveztek őt a hazában Magyarország Nagyrasszonyának, a ki lelkes akarattal állt a nemzet pártjára szószólója volt jogainak s a haza bölcsével együtt a békét és egyetértést közvetítette. Mikor a nemzet és a királyi ház között sikerült megteremteni az áldásos összhangot, a királyasszony volt az, aki Deák Ferencnek az elismerés és köszönet érzelmeit a legmeghatóbban tolmácsolta. Hogy milyen nagyrabecsüléssel viseltette a felségasszony a haza bölcséje iránt, bizonyítja a hozzája intézett levél, melyre Deák Ferenc minden emlékei között a legbüszkébb volt. És midtán is, mert koronás fejedelemasszonytól még aligha kapta államférfiu a tiszteletnek és elismerésnek ilyen kitünő jelét. A levél 1869. ápril 19-én kelt s teljes szövegében így hangzik:

Budán, 1869. ápr. 19.

Ámbár úgy vagyok értesülve, hogy Ön nem szívesen fogad el meghívást ebédre, mégis engedje reménytelenem, hogy ez alkalommal kivétel leend Ön előtt

tisztelője: Erzsébet.

Ez a közvetlen hang, mellyel a királyasszony néhány sornyi írásban is maradó emlékhöz jutatta a nagy államférfiut, tanusodik nemes egyszerűségéről. A nemzeti Múzeum Deák-szobájában üvegsekrény alatt őrzik a királyné levélét, mint „a haza bölcsének legbecesebb ereklyéjét.”

előtt a bizottság elnöke, Jávorszki lovag meleg szavakkal emlékezett meg az elhunyt királynéről. Szavait a bizottsági tagok állva hallgatták meg. A bizottság egyhangulag elhatározta, hogy *Thun* gróffal részvétirátot adat át a királynak. A bizottság a régi elnökségnek újból való megválasztását fogja ajánlani. A bizottság ezután a politikai helyzetről tanácskozott. A délszláv képviselő, kikről a Vaterland azt írta, hogy a többségből ki akarnak lépni, kijelentették, hogy megmaradnak a jobboldalon.

UJDONSÁGOK.

FIGYELMEZTETÉS.

A KÖZELEDŐ ÉVNEGYED ALKALMÁBÓL KÉRJÜK ELŐFIZETŐINKET SZIVESKEDJENEK ELŐFIZETÉSEIK MEGUJÍTÁSÁ IRÁNT MIELŐBB INTÉZKEDNI.

A KIADÓHIVATAL.

— **Plebánosi vizsgák.** F. hó 22-én és 23-án voltak az egyházmegyében tartani szokott plebánosi vizsgák, a melyre három jelölt jelentkezett: *Szalay* József felsővárosi káplán, *Aczél* Lajos alapi adminisztrátor és *Pintér* Ferenc nyug. lelképásztor. A jelöltek 22-én tették az írásbelit és 23-án a szóbelit. Vizsgálók voltak *Krencz* Ignác kanonok a dogmatikából, *Szabolics* Jenő kanonok a morális és pastorálisból és *Dr. Klautz* György theologiai tanár az egyházból. A vizsgálatok eredményét a legközelebbi püspöki körlevél fogja tudatni.

— **Vörösmarty ünnepély.** A helybeli déli vasuti műhely munkásai az idén is, mint már az előző években megyénk nagy szülöttje emlékének hódolóan ünnepnapjának előestéjén, tehát f. hó 28-án este, megfogják koszoruzni szobrát. Tekintettel az országos gyászra, zenekaruk az idén csupán a Hymnuszt fogja játszani. Az ünnepély programja a következő: Indulás az indóházból fél 8 órakor. 1. Hymnus: énekl. a dalárda. 2. Ünnepi beszéd: tartja Or-

bán Ferencz. 3. Szózat: énekl. a dalárda. 4. Befejezésül a műhely zenekara játsza a Hymnuszt. Reméljük, hogy szép számú közönség fog résztvenni ez ünnepélyen, annyival inkább, mert az erre sokkal hivatottabb Vörösmarty-kör évenként nagyon csendesen szokott megemlékezni e napról s így közönséget tartozik városunk intelligenciája is a déli vasuti műhely hazafias munkásainak, hogy alkalmat ad az ünneplésre.

— **A rendőrség figyelmébe.** A polgárok testi épségére kötelessége vigyázni a városi hatóságoknak, illetve a rendőrségnek, s éppen ezért türelmetlen az az állapot, mit panaszként előadott lapunk egyik olvasója. A várkör uti csatornán a Ditmár-féle háztól a Kossuth-utcai laktanya hátulsi gyakorló terére vezet át két hid. Ezek mindegyike nélkülözi a korlátot, de eltekintve e már eléggé elítélendő hanyagságon, hogy korlátlanul hidat alkalmaznak, felhívjuk a rendőrség figyelmét arra a hidra, mely inkább budai-ut felé eső részén van, a Ditmár-féle háznak. Ez a hid áll két 1 méter távolságban lerakott gerendából, melyre helyel-köznel rossz ládatétek vannak rászegezve köztök nagy hézagok maradván. E gerendák egyike oly korhadt a laktanya felé eső részén, hogy bármely pillanatban beszakadhat; igaz, hogy alá van támasztva egy görbe akácza ággal, de ez csak növeli közbiztonság ellen való állapotát, mert az átkelni szándékozókban azt a véleményt kelti fel, hogy biztonságban érezheti magát rajta. Kérdezzük a rendőrséget, vajlon ez a hid városi hid-e? ha igen, ki ellenőrzi az ily fajta hidakat; ha pedig privát tulajdon, szabad-e ily botrányosan építeni s újlag kérdezzük, ki ellenőrzi ezeket is!

— **Szüreti mulatság.** A „székesfejérvári iparos itjak önképzőköre“ 1898. évi október hó 9-én, a „Fehér Bányán“ összes termeiben, a kör alapja javára zártkörű szüreti mulatságot rendez. Kezdeté 8 órakor. Belépti díj: személyjegy 50 kor, családjegy 80 kor. Felülhívtések köszönettel fogadottnak és hirlaplajgy nyugtáztatnak.

— **Világposta közlekedés legújabb rendszer szerint egész éjen át.**

— **Megegy ülés.** Fejérmegye törvényhatósága folyó évi október hó 3-án d. e. 10 órakor a vármegyeház 1-ső emeleti dísztermében rendes bizottsági közgyűlést fog tartani, melynek tárgysorozata a következő fontosabb ügyeket foglalja magában: A nyugdíjazás folytán

üresedésbe jött szolgabírói állásnak választás utján leendő betöltése. Alispáni jelentés a közgazgatás állapotáról. Meszlény Lajos bizottsági tag Kossuth Lajos nagy hazánkba arcképét a vármegye díszterme számára lefestetvén azt elfogadni s a leleplezésre határnap kitűzését kéri. Alispáni előterjesztés az év végén kilépő választott bizottsági tagok helyének betöltésére teendő intézkedés iránt. A kereskedelemügyi m. kir. minister a Fejér- és Tolnamegyei h. é. vasuton fennálló áruújszabálynak leszállítása iránt intézett feliratra válaszol. A kereskedelemügyi m. kir. minister tudatja, hogy Melcer Géza budapesti lakosnak a tervezett Bánhida-Pápai h. é. vasutvonalból kiágazólag Bokod, Ondód, Árki pusztán át a moori állomásig vezetendő h. é. vasutvonalra az előmunkálati engedélyt megadta. Az állandó választmány véleménye előterjesztésével bemutatottak: A székesfejérvári - bicsei h. é. vasutvonalra megszavazott 200,000 frtnyi kölcsön felvételére vonatkozó intézkedés. Az árvaházi alap javaira kivetendő pótdóra vonatkozó előterjesztés. Belügyministeri leirat a hivatalos órák megváltoztatására vonatkozó közgyűlési határozatra. Alispáni előterjesztés a gőzertöltető gépek beszerzése tárgyában. Az árvaházi bizottság előterjesztése a beérkezett tervek közül elfogadásra ajánlottaknak megjutalmazása iránt. A Czirkevenczei „László gyermek otthon“ módosított alapító levele. A székesfejérvári kereskedelmi társulat megkeresése az akadémia részére emelendő új épület segélyezése tárgyában. Az új közkorház alapítványi vagyonához tartozó Fodor-féle ház haszonbérbe adására vonatkozó szerződés.

— **Vasárnapapi munkaszünet.** Grünfeld Lipót lókereskedő a Szent-István napi vásár előtt Szent-István napján, daczára a munkaszünetnek nagyban alkudozott lovakra. Mikor egyik biztos felszólította, hogy a munkaszünetre való tekintetből hagyjon fel a kereskedéssel, gorombán válaszolt, botrányt okozott, sőt nevét sem mondta meg többszörös felszólítás után sem. Ma már bánja mindezt, mert a rendőrség vasárnap munkaszünet megszegése, közbotány okozás és hatóság elleni vétés miatt összübintés-kép 25 frt pénzbírságra ítélte.

— **Árok is van, gödör is van.** Nótának ez igen szép nóta, de na az ember földjét az országúttól egy mély árok választja el, ott aztán már kevésbé szépnek tetszik az árok. *Gulrich* József földjét is elválasztotta a moori országúttól egy mély árok, s hogy mégis be-

Zugnak a harangok, ezernyi gyászlobogót lenget a szél Adriától a Kárpátok bérceig s fülhangzik mindenütt az ima a királyné lelki üdvéért! . . .

A földi igazságszolgáltatás elítéli majd e század egyik legelvetemültebb emberét, és ezzel együtt elítéli a modern áramlatot is. Ne feledjük, hogy a gyilkost századunk nevelte s azon szerencsétlenek közé tartozik, kiknek nincs erkölcsük, nincs hitük, lík előtt minden csak az emberi szempontból létezik, mert meg vannak fosztva a lélek kincsétől: Istentől.

A Rajna bölcsője.*

Az Urseren-völgyből az országot hatalmas kigyóvonalakban kanyarog fel az Ober-alp uthoz, mely átvezet a Rajna völgyébe. A gerincz elérése után az ut lassan emelkedik remek havai legelők között, különösen balfelé szép kilátással a közel fekvő havasi csucokra.

Gyönyörű alkonyat volt, mikor e kedves tájon végig sétáltunk. A legelésző barmok éppen gyülekeztek a karámok körül. Az andermatti vendéglősök tejes kocsijai egymásután érkeztek fel az alpra, mert éppen kezdődött a fejtés. A fejtést itt férfiak, a Sennerek maguk végzik. A jó emberek váltig kínálgattak bennünket a frissen fejt tejjel. Utoljára egy helyen az utszélen le is telepdtünk a friss tejtől párolgó sajtár mellé. Pohár nem volt, csak tenyér-nagyságu, lapos vakoló kanál féle szerszám,

* Mutatvány a „Svájezi sétat“-ból. Dr. Székely Istvántól.

melyet mint megtudtunk, a tejfől leszedésére használnak. Ezzel meritettük és ezzel szűr-estültük a friss tejet. Tagadhatatlanul idylli jelenet volt.

Elérkezvén a vízválasztóhoz, ott találtuk a szép kis Oberalp tavat és mellette egy csinos havasi vendéglőt, a havasi vendéglők valódi mintaképe. Mert Svájcban háromféle vendéglők vannak. A nagyvárosi vendéglők fényre nézve a mi legelőkelőbb fővárosi vendéglőinknek is tultesznek. A kisvárosi előkelőbb vendéglők is igen fényesek. Vannak továbbá igen előkelő és drága alpesi vendéglők, minők pl. a zarmatti Rifelalp-Hotel vagy a Rhonegleeser-Hotel. De legkedvesebbek az egyszerű kisvárosi és havasi vendéglők. Ezeket rendszeren egy család bérelt és sokszor a család tagjai és rokoni szolgálják ki a vendégeket. Az élet az ily vendéglőben egészen családiás. A háziak ebéd után oda telepednek a vendégek mellé, s mulattatják és jó tanácsokkal látják el őket. Annak a frakkos pinzérhadnak, mely a vendégeket podgyász és borralaló nagysága szerint becslili, a tola-kodó lohdienereknek, mint Svájcban nevezik: Portierek s elzüllött cselédnepségnek ott hire nincsen. S ami fő, Svájcban borralaló nincsen, legalább nem várja azt a vendéglői személyzet; ha 10-20 cent. borralaló adunk, azt már nagyon megköszönik. Egyébként a kiszolgáló személyzet, mint általában a svájcei nép, művelt és becsületes; bátran lehet a postára nyitott utitáskákat feladni, s az ember az utczán hagyhatná a kabátját a anélkül, hogy az elveszne.

A kedves kis Oberalp-hotelben majdnem azon szerencse ért bennünket, hogy turós-

csuzat ehettünk. A háziasszonnyal és családjával beszélgetve szóba került a magyar konyha, melyet a négy hétig vajon élő magyar ember epedésével emlegettünk. Különös lelkesedéssel emlékezünk meg a turócsusza kitünő tulajdonságairól. Háziasszonyunk megszánt és késznek nyilatkozott arra, hogy nemzeti eledelünkkel örvendeztessen meg bennünket. Hiszen liszt van, tojás van, turó van; zsír, az nincs, de van szalonna, melyből olvasztani lehet: . . . csak a készítés módját magyarázzuk meg. Összenézett erre a három magyar, s szerénységből mind-egyik a másiknak akarta a szót átadni.

Végre is kisült, hogy három magyar tanár egyesített tudománya sem elég egy tál turócsuszához. Magam részéről bevallottam, hogy egész szakácstudományom csak a szalonnasütésig terjed. Akkor láttam be, milyen igazza volt hazánk egyik boldogult tudós főpapjának, aki mindig panaszkodott, hogy miért nincs az egyetemen tanszék a legszükségesebb tudományra — a sütés-főzésre. Mert ha lenne, mi sem maradtunk volna turócsusza nélkül az Oberalpon.

A mint az Oberalp-szoros tetőpontjától merész szepterint utakon lefelé indultunk, egyszer csak jobbfelől ezüstszalaghoz hasonló s szemmérték után itélve, mintegy 300 meter magas vizeses ragadja meg figyelmünket. Ez a Rajna fűága (Vorderrhein), mely ide nem mesz-sez ered. A Rajna völgyében vagyunk, melynek jellege egészen elüt a Rhone-völgy jellegétől.

A felső Rajna-völgy nem oly vad, mint a felső Rhone-völgye, hanem sokkal változatosabb, illanz és Bonaduz közt a Rajna szédítő mély vízmosások mélyén hömpölyög, melyekbe

mehessen kocsiával, egy darabon betöltötte azt földdel. Miután azonban ez kihágást képez, kénytelen lesz az ezért kirótt 5 frt bírságot meg fizetni.

Szőlőtolvaj. Kiskoru *Truchensich* Marikának fájt a foga a jó féle szőlőre s ezért felkereste a szőlőhegy legszebb részét, az u. n. *Turóssáktól* s ott megkezdte a gyűjtést *Kaltnecker* Márton szőlőjében. De csakhamar rajta csípték, pedig még alig számlált kötevénykéjében 12 fűrtöt. A szigorú rendőr bácsik aztán tekintettel kiskorára, csupán 2 frt bírságra ítélték.

Luccheni büntetése. A „*Neue Züricher Zeitung*” így írja le a geni vadállat jávondó sorsát: Lucchenire, mint szándékos gyilkosság elkövetőjére élt tusszigiáni fogházba ültetését nérenek. A tizenkét esküdt bíró nem tehet mást, minthogy az összes kérdésekre igen-nel felel. A gyilkost ez esetben, ha csak semmisségi panaszt nem adnak be, átszállítják a fogházba, a hol alkalmasint egy-két napig magános czellában marad. Később a fogház műhelyébe viszik s itt vagy cipőkészítésre vagy szalmaárúk előállítására tanítják meg. Reggeltől estig egy kis pihenő leszámításával dolgoznia kell. A rabok vasárnapon nem dolgoznak, istentiszteletre mehetnek, vagy czelláikban tetszésük szerint olvasgathatnak. Legnehezebben az éri őket, hogy nem szabad szólniok és csak épen a fogházúr kérdéseire felelhetnek. Naponként néhány centimetet kereshetnek, ha jól végzik munkájukat. A pénzen bort vehetnek maguknak. A czelláik tiszták, szellősek és nappal szépen lehet ott olvasni. Látogatókat is fogadhatnak, de csak rokonokat s évenként négyszer. Reggel és délután sétálni is mehetnek... A zürichi lap úgy vélekedik, hogy ez, különösen a mély hallgatás, borzasztó büntetés lesz Lucchenire, a kinek szerinte egyáltalában nem lesz kellemes élete a fogházban. Mi pedig úgy találjuk, hogy ez a fogház *Eldorádó* Luccheni számára, a ki jóval erősebb büntetést, minden esetre a bitófát érdemli.

Czigány-támadás. Folyó hó 22-én a pátkai határban, a lovasberényi út melletti dűnyeföldeken *Hollósy* Pál szolgálóegyházi és *Sági* József pátkai lakosokat megtámadta egy czigánykaraván, s mintegy 30 frt összegű kárt tettek nekik részben azáltal, hogy egy halom rakodó dűnyét erőszakkal elvittek, részben pedig sokat összetapostak. Jelentést tettek erről a czirkáló esendőröknek, kik a rabló czigányokat összefogdosták s ma már az ügyességnek

hasonló vizmosta völgyek ontják a patakok vizét. Még hozzá a környező meredek hegyek nagyrészt törmelék-kövekből állanak s laza talajuk tele van szakadásokkal. Ez a lehető legkedvezetlenebb talaj az utépítésre. És mégis itt láttam Svájcz egyik legszebb és talán legmerészebb országutját. Az ut több száz méter magasan halad a Rajna fölött s minduntalan a hegyi patakok völgyeiben akad meg. Hogy segített tehát magán az emberi ész és kéz? Felkanyarog az uttal a hegyoldalra, a vízmosás oldalán ismét lekanyarog mindaddig, míg a patak völgye elég keskeny, hogy áthidalni lehessen; a vízmosás tulsó oldalán az ut ismét felkigyózik a Rajna-völgy oldalára. A széles kocsiút valószínűleg erkélyszerűleg van a függélyes sziklafalba robbantva, melynek lábánál pár száz méternyi, függélyes falak közé zárt mélységben zuhog a Rajna. Remekebb bölcsője kevés folyónak van.

Kocsin tettük meg ezt az utat, melynek számos pontján elfogott bennünket a borzadás. Milyen retentő lehet ez az ut viharban? Erre a kérdésre csakhamar megfelelték a jobbról-balról ezrenként halomra döntött hatalmas fenőfák, melyeket az utóbbi tavasz egyik vihara tarolt le. Ilyen vihar pelyh gyanánt sodorná le a nehéz póstakocsit a szédítő mélységbe. Képzeliük hozzá a kisebb-nagyobb köveket, melyek vihar alkalmával ezrével gördülnek le a meredek sziklafalon, éppen keresztül az országúton. Mindnyáján hálát adtunk az Istennek, mikor e nagyszerű ut-t, mely mintegy 10-12 kilométernyi hosszú, elhagytuk; és mégis majdnem elhatároztuk, hogy e remek helyet még egyszer bejárjuk — gyalog.

át is adták. Letartóztatták *Kolompár* József György, *József*, *Imre*, *György* és *Antal*; *Rafael* Busa és *József*; *Lakatos* Vusta székesfejevári; — *Rafael* Sándor, *Lakatos* László acsai illetőségű kőbor czigányokat.

A sződeraseni jóslat. *Stockholm*-ból írják: Sződerasen közelében él egy nyolcvan év körüli öreg paraszt, a ki már régóta híres a környékben, hogy ihletett pillanatában meglepő pontosan és hitelesen jósol meg a jövőben bekövetkező nagy eseményeket. Ez az öreg paraszt, a ki különben nem irástudó ember, szept. 3-án háza előtt ácsorogva, három odaváló ismerőssel beszélgetett. Egyszer csak a menyboltra szegyezve tekintett, elhallgatott és nem válaszolt a hozzántézett kérdésekre, néhány perc telt el, míg szinte magához tért különös lelkiállapotából. Fölsóhajtott és így szólt:

— Milyen undorító! — A körülálló kíváncsián kérdezték, hogy miért mondja ezt, mire ezt válaszolta:

— Mához egy hétre nagy ujságot fogunk hallani délről, egy asszonyt fognak ott meggyilkolni.

Jóslata szörnyű valóra vált, a következő vasárnap, szept. 10-én megjött a híre Sződerasénbe, hogy *Érzsébet* királynét meggyilkolták.

Az öreg paraszt még egy jóslatot mondott: még új év előtt nagy robbanás közepette meg fogják ölni a világ egyik leghatalmasabb emberét.

Rendőri hírek. *Sárosló* *Horváth* István ha berug, éktelenül káromkodik. A mult éjjel is be volt rugva; éktelenül káromkodott, sőt mikor az őrárat halgatásra intette, ellenszegült. Hatósági közeg elleni kihágás miatt 5 frt bírságra ítéltették. — *Kovács* József és *Lakatos* József nagyreményű czigánypurdékat csavargás miatt 4 napi elzárásra ítélték a rendőrség.

Steininger Sándornak mai számunkban megjelenő hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét és ajánljuk dusválasztéku raktárának megtekintését.

A Székesfejevári Naptár díszes kiállításban és érdekes tartalommal fog megjelenni. — Hirdetéseket a Székesfejevári Naptár részére elfogad lapunk kiadóhivatala.

A Rajna eredeténél és az Inn felső völgye körül lakik a rheto-román vagy romocok nép, melyről sokan azt tartják, hogy az erdélyi románokkal csaknem egy nyelvet beszél. Ez határozottan nem áll. Osszeszedtük minden román nyelvtudományunkat, de a rheto-románok csak oly szavakat értek meg, melyek az olasz nyelvben is előfordulnak. Ellenkezőleg az olasz beszédet nagyrészt megértik. Átnéztük imakönyveiket s lapjaikat és úgy találtuk, hogy nyelvük sokkal jobban hasonlít az olaszra sőt még a spanyolra is, mint románra.

Bonadusznál vasutra ültünk s így tettük meg a Rajna-völgy lapályosabb részén át az utat egészen a Boden-tóig.

A tó maga kisebb a mi Balatonunknál, sőt még a geni tónál is. De nincs a világon tó, melynek partján olyan elevenség, olyan forgalom uralkodnék mint itten.

A boden-tóól hazafelé tartottunk és bár a megnövekedett vizek ntunkat néhányszor megakasztották ugyanarra, hogy kénytelenek voltunk München felé kerülni, végre mégis szerencsésen eljutottunk a szép magyar alföld határáig. Vágyott is már a lábunk az egyenes föld s szemünk az égboltozattal érintkező rónaság után. S elfeledve Svájczot a magas hegyekkel, völgyekkel, gyönyörködve merültünk el a délibáos róna szemléletében, és mondogattuk magunkban Petőfivel: Szép vagy alföld, leg-alább nekem szép.

INNEN-ONNAN:

Ütközet a gusztusi csárdánál.

— Harcztéri tudósítónktól. —

Nevezetes fészek volt valamikor a fejrémegyei Csóor község. Dicsőségesen országlott néhai jó *Corvin* Mátyás királyunk asztaláról egy pénteki napra sem hiányozhatott a csóori csuka s egy róla fennmaradt krónikás adomában jelentékeny szerep jutott eme sokak által kedvelt édes vízi féréznek.

Mai napig sincs teljesen eldöntve és tengeri kigyóként merül föl még néha az a vitás kérdés, hogy valóban a tubafa árnyékába költözött Csóor basáról nevezték-e el ezt a derék magyar községet, avagy így említték már az Igazságos idejében is. A csukáról szóló adoma szerint már akkor így nevezték, de egy másik hagyomány az előbbi föltevés mellett tanuskodik.

A hagyományok hitelességét kétségbevonni nem nehéz, mivel a bizonyítás nagy fáradságba kerülne, hanem már a csóoriak öröklött virtusait ugyan el nem disputálhatja senki.

Harci dicsőségük utolsó föllobbanása a szabadságharcz idejére esik. Fegyverforgató férfiak mind elment a csaták mezejére, a honnan megfutni nem látta őket soha az ellenség és nemes fölbuldulásuknak, vitézi tetteiknek mind maig látható tanuja az a rongyaiban is ékesen beszélő zászló, melyet *Jankó* József főtanító mentett meg a korcs utódok földvis okulására és ezidőszert nem utolsó helyet foglal el a Kreith gróf ereklyemuzéumban.

A dalás idők elmúltak s ma már ezt a derék községet csak a káposztája révén emlegetjük. Lévéncz a nemes zöldség a csóori mezőgazdaság főprodukuma.

Eszem ágában sincs, hogy a csóori káposztának reklámot csinálják a Fejrémegyei Naplóban. — Óh nem, az önmagát dicséri. Az idén ugyan nem, mert elverte a jég. Én — tisztelnék megfelelőleg — csak ama héroszi küzdelem lefolyását fogom elbeszélni, melyben a csóoriak a harczos apák méltó ivadékaikat bizonyították.

Ugy történt pedig a dolog, hogy a minap este az a megdöbbenő hír terjedt szét a faluban, hogy egy kiválóan népes czigánykaraván ellepte a gusztusi csárda környékén levő kukoricaföldeket. A vad jövevények letérdekli a már sárguló kukoricacsöveket s a krumplit kiszagatják az anyaföld kebléből. A vandálok pusztítására emlékeztető invázió híre óriási megdöbbenést keltett a faluban. Az érdemes előjáróság a faluháza előtt nyomban rendkívüli értekezletet tartott, hogy a védekezés módjait kellő alapos-sággal megvitassák, mert féltő volt, hogy a vérszemét kapott vad csordák a községet is megrohanják.

Néhányan lovas futárt akartak meneszteni a székesfejevári csendőrszázadhoz, de a többség halálani sem akart a gyáva indítványról.

— Ha véretek kell hullani, ám legyen, de magunk is helyt állunk a falu becsületéért! — mondogatták.

A szomszédos ákáczfák lombjai között elhelyezkedett karzat erre föltűpő visításban tört ki és hogy a tárgyaltást nyugodtan folytathassák, az értekezlet a nagyvendéglőbe vonult.

A hevesebbek nyomban való kivonulást ajánlottak, de a higgadtabb elemek szerencsére megakadályozták e megfontolatlan tervet, azon valószínűnek látszó érvevel, hogy a czigányok, kiket nem ok nélkül neveznek a sötétség fiainak, éjjel nagyon veszedelmes emberek. Hanem másnap reggel, késedelem nélkül rájuk ütnek.

A következő reggel napfölkelte előtt két kocsi robogott ki a fejrémegyei országúton, rogyásig megakadályozták a fegyvervezet, elszánt emberekkel. A kis, de bátor csapatot a tiszteletbeli tüzoltóparancsnok vezette, pazar díszöltönyben, összes rendjeleivel ékesítve, oldalán a szőlőhegyi ásatások alkalmával napfényre került rezes fringival, melyet a közhiedelem boldogult Csóor basa jószágának tulajdonított.

Mintegy ötszáz lépésnyi távolságra érve, az elszánt sereg előtt teljesen kibontakozott a caigánytábor képe. Lehetett ott vagy tizenkét kocsi, körülbelül ugyanannyi tüzrakással. Az asszonyok és gyermekek tömege egy legett virágerdőhöz hasonlított. Egy más csoportban 25-30 férfi zibongott, csupa edzett emberek.

A csóoriak otthon maradt családjaikra gondolva megdöbbenek, de csak egy pillanatra. Mert a mint szemök az ó jogos tulajdonukat képező, de jögtala-

mul elutalajdonított kukoricacsövekre esett, keblökét szétfeszítette a düh és szemekiben föllobbant a bosszu villáma.

Leugrottak a köcskről.

... Toll nem képes híven leírni azt a főszegecs rohamot, a mi most következett. A cigány férfiak jókait elszabadítva, vad fúttással menekültek a szomszédos halmokra, csupán a vajda fegyverhordozója, illetve lovásza maradt ott egy bizonytalan eredetű paripa mellett.

Szempillantás alatt körül volt fogva az egész tábor. Fegyverropogás és halálkiáltás nem hangzott ugyan, mert a tapintatos vezér kimélmi óhajtotta a vért, de a száraz püfölés vizshangjától zengtek az izmai bércek. A neglizsében meglepett asszonyok kisdedeiket védőleg maguk elé kapkodták, a serdültebbek pedig — természetüket meg nem tagadhatván — a harc hevében is csak bagózt ívölöztek.

A hol legnagyobb volt a riadalom, ott villogott a tiszteletbeli főparancsnok fényes szabályja. Lajjával szórta a szörnyű csapásokat, de a kit az ért, megsínylette úgy is.

— Fejérvár felé! — hangzott vezényszava.

— Jaj! oda nem megyünk, kegyelmes generális ur. A főkapitány elszedi a magzatainkat. Kegyelem! — kiabálták össze-vissza.

Eközben András, a bakter, megközelítette a gyanús paripát. Erős kezekkel ragadta meg a kötőféket és el akarta venni a cigánytól. Míg azzal dulakodott, egyik kezével a kötőféket tartva, egy asszony odasompolygott és kiakasztotta a ló nyakából a madzagot. Az érdemes bakter erre hanyatt vágódott, mint a villámsújtott tölgy, a ló pedig elszaladt.

— Föl kell gyujtani a köcsköt! Tüzet beléjük! — kommandórozott a főparancsnok.

A szörnyű parancsra a vitásít lehetőleg még fokozódott. A kubai háboruban fölrobantott Viscoja hajó legénységének lelkiállapota lehetett ilyen a levegőbe emelkedés pillanatában. Az asszonyok testökkel torlaszolták el a köcsköt, míg a rajkók örülten hányták a cigánykocreket.

De végre a támadók is megelégtéltek a sikert. Az asszonynepet a rudak elé terelték s azokat kényszerítették, hogy elvonszolják a megbolygatott járműveket.

Öt perc múlva már a mohai határban jártak s ott egyesültek a gyáván megfutott férfi néppel.

A vitéz csóóriák pedig diadallal vonultak haza s nagy áldomást ittak a diadalmasan végződött hadjárat örömeire. Bizonyosra veszik, hogy mostanában cigány nem vetődik a csóóri határra.

Igy folyt le a gusztsui ütközet.

Antóniusz.

I R O D A L O M.

Rózsavölgyi és Társa cs. és kir. udvari zenemű nagy kereskedése a napokban egész csomó új kiadvánnyal gazdagította a hazai zenemű irodalmát. Első helyen mindjárt a kitűnő zeneszerző Camillo Linka új dallamos keringőjét, említhetjük a Primadonna Valset. A pompés újdonság méltán sorakozik Camillo Linka eddig közkeletűségű szerzeményeihez s bizonyára szívesen vette az is akinek ajánlva lett: Splényi báróné, Blaka Lujza asszonynak, a magyar nemzet csalóányának, ára 2 korona 40 fillér. Geiger A Mór új tyrolienne-je: Dall a kis unokához, könnyű, kellemes dallamos munka egy gyermekképpel a czimlapon. Kutschera Alois, a legnépszerűbb kuplétszerző ismét egy bohó ötletes dallal lépett elő: Na nú Herr Professor Schenk! melyben a tudós tanár új találmányát figurazza ki. Ára 1 korona 50 fillér. Kerner József a 66. gyalogezrednek egy talpalávaló kitűnő indulót komponált, melynek ára 1 korona 25 fillér; végül a „Magyar dalok“ és „Népdalok“ gyűjteményének 4-ik évfolyamában a 9. 10. szám alatt két pompás új magyar nóta jelent meg, az egyik Kövessy A. szerzeménye: Akárhány barna lány; a másik a Vigan vannak lenn a falában, ismert kitűnő népdal, Berényi Lajos zajos átiratába; a füzet ára 1 kor. Ajánljuk ezen új kiadványokat olvasóink szíves figyelmébe. A mutatványpéldányt: Rózsavölgyi és Társa cs. és kir. udvari zeneműhang kereskedés kiadóhivatalának Bpest, Kristóf-tér 3. I. em. kérjük ezimezni.

K Ü L Ö N F É L E.

□ A legrégibb levélbélyeg. Eddig az angol egyepennys fekete bélyegét tartották a legrégibbnek. Van ennél egy régibb levélbélyeg is, melynek metszete az 1816-ban elhalt Audrientől ered. De még ez sem tekinthető a legrégibb bélyegnek. A legrégibb levélbélyegeket, a melyekről egyáltalán tudomásunk van, 1 sou értékben, városi levelek bérmentésére Párisban a XVII. században adtak ki. Pellison Fontanier francia krónikás a XVII. század végén megjelent följegyzéseiben felelmei, hogy 1653-ban a király a maitre de requetesnek, Velayernak szabadalmat adott arra, hogy a város összes részeiben levél-szekerényeket állíthasson föl és a bedobott leveleket egy soucrt rendeltetési helyére juttathassa. E czérra Velayer egy sous bélyegeket adott ki, s ezek joggal tekinthetők az első levélbélyegeknél. Egy példánya a levélbélyeg régiségeknek Feuillet de Conches nevű francia levélbelyeggyűjtő birtokában van, a ki azt még lerajzoltatni sem engedi, nehogy kincse ezáltal értékéből veszítsen.

□ Uj bebalzsamozási módot talált föl dr. Moran Párisban. Glicerint, salétrom és szénsavas káliból álló folyadékot fecskendez a nagy ütődésre (aorta) és aztán a holttestet friss levegőre helyezi. Dr. Moran nemrég egy gyermek-holttestet mutatott be a párisi embertani társulatban, melyet két év előtt az ő módszere szerint balzsamoztak be. Az izmok megtartották természetes színüket és az inak nem meredtek meg. A holttest olyan, mintha tegnap helyezték volna ravatalra.

□ A magyar állam vagyona. A magyar állam összes cselekvő vagyona a milleniumi évben 2.046.702.804 forint tett ki (ebben 1.001 millió ingatlannal vagyton, szenvedő állapota ellenben csak 2.439.070.801 forint (ebből 2.177.083.324 forint állami adósság). Így tehát a magyar állam az 1896. év végével 507.093.073 forint értékű tiszta vagyton tulajdonosa volt és ez a vagyton szaporodik is, a mennyiben a milleniumi év alatt is több mint 0,5 milliónyi vagytonszaporodást lehetett kimutatni. Annyi azonban bizonyos, hogy az állam ingatlannal vagytonának az értéke nem főződi az adósságoktól, mivel az adósság mintegy 600 millióval több, mint az ingatlannal vagyton értéke; de hát az állam adósságai nem az ingatlanokból, hanem az adóképtelenség nyugszanak. Az ingatlannal vagytonban legnagyobb összeggel a kereskedelmi miniszter szerepel, mivel a vasutak is ide tartoznak. Ennek a tárczában 1.601 millió értékű ingatlannal vagytona van; a java persze a vasut. A magyar állam földművelési vagyona birtokeladások következtében csak 204.071.152 forint. A mi pedig az adósságoktól illeti, érdekes, hogy annak éppen fele járadékos adósság, a másik fele pedig törlesztendő adósság. — A vasuti befektetések értéke az állam vagytonában 0,42 millió forint ingatlannal aktívát képvisel, a mi rendszerint meghozza a maga tisztesességek kamatait s a mellett, — mint tudva van, — az ország vagytonosodásának leghatalmasabb emelő rudja.

□ Indiai hozomány. A leányos apáknak, ha csak nem igen vagytonosak, nálunk is sok gondot okoz a hozomány kérdése, de mi ez azokhoz a nehézségekhez és költségekhez képest, a melybe egy leány kiházasítása Indiában kerül? Nemrég adta férjhez leányát a fadrikoti maharadza egy pendzsabi törzsfőnökhöz és igazán királyi hozományt adott vele. Négy „lakh“ készpénzen kívül (a mi pénzünkben körülbelül 300.000 forint) az indiai szépség atyjától 100.000 rupia értékű ékszert és annyi arannyal hímzett selyem ruhát is fátolt kapott, hogy azzal élete végéig beérheti. Ez azonban még csak kis része volt a hozománynak, mert a törzsfő a hatal asszonnyal együtt egész ló-, tehen- és bivalycsordákat és két gyönyörű elefántot vitt magával. végül pedig a boldog örömapa még 11 lakh készpénzt (1.000.000 rupia) adott át vejének, hogy vásároljon földeket, melyeknek a jövedelme legyen a fiatal asszony tüzpénze. A kelletti fejedelemnek leánya kiházasítása egészben véve mintegy két millió rupiájába kerülhetett.

□ A vakság okai. A vakok tanítóinak berlini kongresszusán Gräfe tanár érdekes előadást tartott a vakság okairól. A leggyakoribb ok az újszülöttek szemgyulladásai. Ez a rettenetes betegség gyors és szakszerű kezeléssel gyógyítható, de az anyák és szülésznek tudatlansága és könnyelműsége folytán többnyire későn veszik igénybe az orvosi segélyt. Pedig már jó ideje megtalálta Credé orvos a beteg-

ség hathatós ellenszerét, melyvel csaknem a minimura vethető vissza e szemgyulladások száma. Credé eljárása egyszerűen abból áll, hogy az anya a szülés előtt lehetőleg dezinficizálva legyen s az újszülött szemét rögtön a születés után gondosan kimossák s aztán néhány csöpp 1 százalékos pokolkó oldatot csöpögtessenek a szemekbe. Credé klinikáján jly eljárás után alig fordult elő az újszülöttek szemgyulladása s ha meggondoljuk, hogy a vakságot minden tizedik esetben ez idezi elő, 300.000 vak közül 30.000 ember ép látásnak örvendene a kellő óvatosság betartása mellett. A vakság második leggyakoribb oka a skrofulózis, majd a különféle ragályos bajok. Azelőtt igen gyakran a difteria is vakulást okozott, de a gyógyszer alkalmazása óta a difteriának ez a veszélye csaknem teljesen megszűnt. A vakulási esetek nagy százalékát teszik még a szem sérülései; itt is többnyire az orvosi segély késői használatán mulik a szem épségben maradása.

NYILT-TÉR.*

Van szerencsém a nagyrédemű közönseget tisztelettel értesíteni, hogy a **Magyar Általános Köszénbánya részvény társulattól Budapestben** a

tatai köszénbányák

kizárólagos képviselőtet Székesfejérvár és vidékére átvettem és szentét itt állandóan raktáron tartom.

A hazai széntermékek közt a **tatai szén** első helyet foglal el és a porosz szénhez hasonlóan, legkisebb salakot sem és nagyon kevés hamut hagy hátra, miért is szobafűtésre kiválóan alkalmas.

Kérem a tisztelt fogyasztó közönseget, hogy erről magának meggyőződést szerezni és megrendelésekkel fölkeresni sziveskedjék.

Iroda: Tisztelettel
Sas-utca 5. WEISZ JÓZSEF.

* E rovatban közlöttekért telelőseget nem vállal a szerkesztőség.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

* **Mezőgazdasági ismeretek általánosítása.** A mezőgazdasági ismereteknek a nép között való terjesztése czéljából a földművelésügyi miniszter a folyó év telén, midőn a mezőgazdasági külső munkák szüneteltek 39 vármegyében, 670 községben 472 előadóval 2905 előadást tartatott, melyeken több mint 200.000 kisgazda, mint hallgató vett részt. Kiknek 88.000 gazdasági tartalmu füzet osztatot ki. Az oktatás sikerét az arra hivatott társadalmi vezetők s elsősorban a gazdasági egyesületek és a földbirtokos osztály lelkes közreműködése biztosította s az értelemkört fejlesztő és anyagi boldogulást előmozdító gazdasági előadások hathatós eszköznek bizonyultak arra, hogy a földbirtokos és a munkásnép között a csakis jó viszonyt kelthető állandó érintkezést és jó társadalmi viszonyt ápolják. A népies gazdasági előadásokon alkalmazkodva a földműves nép egyszerű viszonyaihoz s ismeretkörüik csekélyebb igényeihez, elsősorban azon helyi gazdasági kérdéseket fejtegették, melyek a gazdasági körében előforduló hibák megjavítását czéllozzák, továbbá czélszerű fogások és hasznos újításokkal ismerették meg a tanulni és haladni vágyó földművelő népet. A vándor-gazdasági előadásokon kívül öt vármegyében tizenegy gazdasági tanfolyam is tartatott, melyeknek 1000 hallgatója volt a kisgazdák köréből. A négy hónapos

tanfolyamokon a rendszeres gazdasági gyakorlati szakképzés tüzetet ki ezéül, hogy így avatottságot, a kivitelben gyakorlottságot és az okserü gazdasági ismeretek terén általános tájékozást nyerjen a résztvevő. A tanításnál a gazdasági szakkérdések fejtegetésén kívül a mezőgazdasággal közvetlen kapcsolatban levő s azt támogatni célzó törvények s a társadalmi kérdések közül a szövetkezés ismertetésére nagy súly volt helyezve s e tárgyakról számos előadás tartott. Az eddigi eredményekből szerzett előnyös tapasztalatok folytán a földmívelési miniszter a fentebb jelzett irányban a gazdatársadalom bevonásával rendezett népies gazdasági előadásokat, mint értesülünk, a jövőben még fokozottabb mértékben kívánja folytatni, hogy azok üdvös hatása minél szélesebb körben terjedjen, e célból felhívást intézett az összes vármegyei gazdasági egyesületekhez, hogy a bekövetkező télen tartandó gazdasági előadások rendezésében vegyenek részt s erre vonatkozó tervezetüket folyó évi október hó elejéig mutassák be.

* **A kataszteri munkálatok.** Magyarország egész területének háromnegyedrészen már pontosan van megállapítva s rendezve a kataszter Teljesen elkészült a kataszter 38 vármegyében részben pedig 18 vármegyében. A hátralevő munkálatok tekintetében a pénzügyminiszter úgy intézkedett, hogy a jövő év folyamán a részletes fölmérés Bihar, Nyitra, Pozsony és Szatmár vármegyéknek ama részeiben rendszeresen folytatódjék, hol a háromszöglet és határleírás legutóbb már megjeztették; továbbá új felmérés alá kerülnek Bács-Bodrog és Torontál vármegyéknek azok a községei, melyeket annak idején a katonai kataszter mért föl s így telekkönyvi betétszerkesztésre alkalmas munkálatokkal nem bírnak. A mérnöki helyszínelés, illetve nyilvántartás különös tekintettel a már folyamatban levő, vagy legközelebb megindítandó telekkönyvi betétszerkesztésre, Baranya, Bács-Bodrog, Bihar, Csanád, Csongrád, Esztergom, Fejér, Hajdu, Heves, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun Szabolcs, Temes, Tolna és Torontál vármegyékben, Horvát-Szlavonország területén pedig tekintettel a birtokrendezések s a telekkönyvi munkálatok előhaladására fog eszközölni; továbbá a háromszöglet és határleírás a Nyitra, Szatmár és Arad vármegyékben új fölmérés alá kerülő területeken és végül a háromszöglet még azokban az erdélyrészi és volt partiumi községekben fog megjeztetni, melyekben a tagosítást az 1892. évi XXIV. törvényozikk értelmében a község egész határára nézve megengedték.

* **Állami méhésztelep.** A földmívelésügyi miniszterium Budapest közelében a gödöllői uradalom területén állami méhészeti gazdaságot szándékozik létesíteni. A létesítendő telepen rendszeres oktatást fognak nyerni a lelkészek, tanítók és a méhészeti munkások, a mi nagy hasznára lesz e fontos gazdasági mellékág fejlődésének.

Eredeti Thea behozatal.

SCHÖNBERGER D. Székeschényvár Jégtsor 5. sz.

Főraktár. FIUME szabad kikötő.

Angol országban, hol 20 év óta minden évben megfordulok sikerült Chinai thea termelőkkel közvetlen összeköttetésben lépnem, s így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy legfinomabb hamisítatlan valódi minőségű theával szolgálhatok, miről bárki mintáim felhasználásával meggyőződést szerzhet.

Thea fajták helybeli raktáramból:

- Ceylon 1 kilo . . . . . 4 frt.
- Pecco-Orange 1 kilo . . . . . 5 frt.
- Orosz keverék 1 kilo . . . . . 6 frt.
- Angol keverék 1 kilo . . . . . 7 frt.

Ideitermés és csakis a legjobb minőség.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Mintákkal ingyen szolgálok.

NYILVÁNOS ÁRVERÉS.

A velencei Közbirtokosság tulajdonát képező „nagyvendéglő” nyilvános árverésen eladatik.

Az árverés f. évi okt. hó 9-én d. e. 11 órakor tartatik meg a vendéglő helyiségében.

Kikiáltási ár nyolczezeröttszáz (8500) forint, melyen alul el nem adatik. Bánat-

pénz 425 frt. A vételár 2 év alatt 3 részletben fizetendő, az első harmad azonnal, a második harmad egy év múlva, harmadik harmad két év leteltkor fizetendő, mely után a vevő feltétlen tulajdonába megy át.

Felvilágosítást kaphatni Velencei község jegyzői hivatalánál.

A velencei Közbirtokosság.

!! Butorvásárlók figyelmébe !!

SIMON LAJOS

asztalos és kárpitos butorraktára,

SZÉKESFEJÉRVÁR, KOSSUTH-UTCZA 6-IK SZÁM,

(a posta átellenében.)

Ajánlja a n. é. helybeli és vidéki közönségnek saját készítményű butoraival berendezett üzletét, hol dus választékban kaphatók fényezett és matt háló-, ebédli és szalon szoba butorok, továbbá

diványok s ottományok

mindenféle alakban. Képek, fali és pipere tükrök, márvány és falappal. Ebédli és nádszékek, függönytartók, matraczok, lószőr és tengerifüvel tömve — a legolesőbb árban kaphatók. — Továbbá elvállal mindennemű asztalos és kárpitos munkák javítását és átdolgozását, új butorok készítését a legujabb divat szerint. Ugyszinte ruganyos matraczok és rolleták készítését

a legutányosabb áron gyorsan és pontosan teljesít.

Számlák, körlevelek és árjegyzékek tisztán és csinosan!

ALAPÍTOTT 1871.

ALAPÍTOTT 1871.

SZÁMMER IMRE

könyvnyomdája (gőzerővel)

KÖNYVKÖTÉSZETE

ES LEVÉLBORÍTÉK-GYÁRA

SZÉKESFEJÉRVÁROTT.

Készít minden néven nevezendő

KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT.

Raktárt tart kész nyomtatványokból:

Városi és községi előljárók és árvaatyák számára. Szolgabírói hivataloknak. Ügyvédek, járásbírók és végrehajtók részére. Róm. kath. és ref. lelkészi hivatalok számára. Takarékpénztárak, segély-egyletek, kaszinók és olvasókörök részére. Uradalmak, bérlők és gazdák számára. Gyógyszertárlajdonosok részére. Kereskedők, iparosok és ipartársulatok számára. Szállodatulajdonosok és vendéglősök számára.

Továbbá:

IRÓPAPIROK, LEVÉLBORÍTÉKOK és LEVÉLPAPIROKBÓL

nonkülönben

IRODAI SZEREBŐL:

Írták, írónok, valódi acél- és réztollak tollnyelek, peccsívászkok s több effélékből jutányos árak mellett!

Meghívó-, belépti-, csim- és látogató-jegyek díszesen!

STEININGER SÁNDOR

DIVAT-, VÁSZON- ÉS FEHÉRNEMŰ ÜZLETE

SZÉKESFEJÉRVÁR, NÁDOR-UTCZA 19. SZÁM, TEJES-KÖZ SARKÁN.

Ajánlom dúsan felszerelt raktáromat az igen t. vevő közönség pártfogásába, minthogy nagyobb »parthie« vételeim által azon helyzetben vagyok, hogy meglepő »jutányos« árákért tudok a t. közönség szolgálatára lehetni.

SAJÁT ÉRDEKÉBEN KÉREM BEVÁSÁRLÁSAIT NÁLAM MEGTENNI.

KÉSZ NŐI- és GYERMEK-FELÖLTŐK, SZÖRME-ÁRUK

egyedüli nagy választék a legolcsóbbtól a legfinomabbig.

Valódi francia és angol női divat-kelmék az őszi idényre a legfinomabbtól a legolcsóbbig, (pl. schewiott duplaszéles **20 kr.** métere). — Szepességi fehérnemű u. m. abrosz, szalvéta, törülköző nagy választékban. Schifonok és bélés árúk.

Ebédlő-, szalon- és futószőnyegekből gyári raktár, gyári ár.

Szövet- és csipkefüggönyök, vászonneműek meglepő árákért.

Francia kitűnő mosható pargetok stb. e szakmába vágó cikkek.

Steininger Sándor

divat-, vászon- és fehérnemű üzlete Székesfehérvár, Nádor-utca 19. szám, tejes-köz sarkán.

1 vég 50 rőfös * * * *

Rumburgi vászon

1 vég

8 frt 50.

30 rőfös

12 »Webe«

Általánosan

kitűnőnek elismert

vászon

5 frt 50.

1 nagy

14-es szalon boszniai

szőnyeg

10 frt 50 kr.

**Szolidabb
ajánlat
nem
létezik!**

Postai megrendelésnél kérem a t. megrendelőt, megnevezni az árjegyzékben kiírt árut, az árut

nem küldöm utánvétel mellett

és ha a küldött áru meg nem felel, saját költségemre tessék azt visszaküldeni.

Czim: **STEININGER, Székesfehérvár.**

Az igen t. megrendelő semmit nem reszkizoz rendelésénél, mert az áru nem küldetik utánvétel mellett és semmi nehézmény nincs az áru esetleges visszaküldésénél.

* * * * 1 vég 30 rőfös

kitűnő minőségű

korona kanavász

5 frt.

1 vég

30 rőfös

Rumburgi

jóminőségű

4 széles **3.50,**

5 széles **4 frt.**

2 drb ágyterítő

1 asztalkendő

remek kivitelben

5 frt 50 kr.

A n. é. közönség föltétlen bizalmát és jóakaratu pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

STEININGER SÁNDOR.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk a t. cz. közönség becses tudomására hozni, hogy intézetünk **folyó évi október hó 1-től** kezdve 1000 forintnyi és ezt meghaladó összegekben

jelzálog kölcsönöket

folyósít úgy a földbirtokra, mint házakra ez idejüleg 6% kamat mellett.

A székesfehérvári kereskedelmi bank igazgatósága.

A n. érd. közönség szives figyelmébe!

A műselyem festés + + + + + + és vegytisztítás.

Minden e szakmába vágó férfi és női ruhaneműek, Perzsa vagy más szőnyegek, csipke és Tunisz-függönyök, Selyem vagy bársony bármilyen gazdagon díszített ruhaneműek, bútör szövetek úgy festésre mind tisztításra fejtelentül, Bársony neműek elfejtve préselésre és mintázásra, Gyöngy és selyemhímzések, keztyűk, nyakkendők, selyem ingek, Egyenruhák, szörme szőnyegek felelősség mellett a legjutányosabban árban számíttatnak.

Gyászruhák festése gyorsan eszközöltetik.

Számos pártfogást kérve
teljes tisztelettel

Papp Károly

Szt.-István-utca 5 szám,
a nagytemplommal szemben.

OLCSÓ PÉNZ!

TÖRLESZTÉSES JELZÁLOG KÖLCSÖN 1000 FORINTTÓL FÖLFELE
4 1/2 százalék kamat mellett kapható

földekre és székesfehérvári házakra is.

A kölcsön összeg kifizetése nem jelzálog papirokban, hanem

KÉSZPÉNZBEN TÖRTÉNIK.

Pénzintézeteknél fennálló tartozások KONVERTÁLTATNAK.

Érdekelteknek bővebb felvilágosítást nyújt

NÉMETH ÖDÖN az „Unio Catholica“ főfelügyelője
Székesfejérvár, Szent-István-utca 5. szám.

ULLMANN ÉS WEISZ

Székesfejérvár, Nádor-utca 4., zirczi templommal szemben.

A t. vevőközönség becses figyelmébe ajánlja:

Mindennemű fürdőcikk: **FÜRDŐ-KÖPENY**, — **CZIPÓ**, — **KALAP**
stb. dús választékban.

SZALLAG-, **CSIPKE**, **BÁRSONY**- és **ZSINOR-DISZEKET**

Valódi francia **kézimunka és kötő anyagok**, felülmulhatatlan
francia szabású **mellfűzőit**. Szintartó angol **batiszt zsebkendő** tuc. 1 frt, (alkalmi vétel.)

Nagy választék

minden izlésnek megfelelő utolsó divatu napernyők és antucasban.

FÉRFI ING, **GALLÉR** és **NYAKKENDŐK**

a legdivatosabb és legjobb kivitelben nagy választék.

Szappan, illatsz. cserények, szivar és szivarok táskák szolid kivitelben.

ANGOL LINOLEUM és **VIASZKOS VÁSZON GYÁRI RAKTÁR.**

SZABOTT ÁRAK!

Kiváló tisztelettel **Ullmann és Weisz.**

HIRDETESEK

felvételnek kiadóhivatalunkban jutányos árért

Ajánljuk a római katolikus egyéneknek

AZ

„UNIO CATHOLICA“

biztosítási szövetkezetet

TÜZ ÉS JÉGKÁROK ELLENI BIZTOSÍTÁSNÁL.

Olcsó díjak!

Jó feltételek!

CSAK RÓMAI KATHOLIKUSOK * * * * *
* * * * * BIZTOSÍTÁSA FOGADTATIK EL.

Az „UNIO CATHOLICA“ dunántuli felügyelőségének vezetője

NÉMETH ÖDÖN főfelügyelő.

BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁSSAL SZOLGÁL A SZERKESZTŐSÉG.